

ULUSAL YETERLİLİK

**12UY0111-3 AYAKÇI
(DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM)**

SEVİYE 3

REVİZYON NO:01

TADİL NO: 01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2019

ÖNSÖZ

Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 21.05.2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile görevlendirilen İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 26/12/2012 tarih ve 2012/98 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 26/03/2019 tarih ve 2019/41 sayılı MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı'nın 20/05/2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

12UY0111-3 AYAKÇI (DERİ/KÜRK HAZIR GIYİM)ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim)
2	REFERANS KODU	12UY0111-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 7318 (Tekstil, deri ve benzer malzemeleri kullanan elişi çalışanları)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 27/03/2019 01 No'lu Tadil 20.05.2020-1570
8	AMAÇ	Bu yeterlilik Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) mesleğinin nitelikli kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için; - Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, - Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, - Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART (LARI)	
10UMS0101-3 Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART (LARI)	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
12UY0111-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu 12UY0111-3/A2 İşi Dikime Hazırlama (Ayakçılık) İşlemleri		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) mesleğinin belgelendirilmesinde, aday A1 ve A2 yeterlilik birimlerinden başarılı olmalıdır.		

12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
<p>Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için teorik ve performansa dayalı sınavların ikisinden de başarılı olmaları şartı vardır.</p> <p>Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavları her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.</p> <p>Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.</p>		
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	<p>Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;</p> <p>a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl ve ya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak,</p> <p>b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavlarına katılmak.</p> <p>Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.</p>
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay: 26/12/2012- 2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 20.05.2020-1570

**12UY0111-3/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA, KALİTE VE İŞ
ORGANİZASYONU YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 27/03/2019 01 No'lu Tadil 20.05.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
10UMS0101-3 Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
Öğrenme Çıktısı 1: İş sağlığı güvenliği ile çevre koruma önlemlerini açıklar.		
Başarım Ölçütleri:		
1.1: İş süreçlerindeki tehlike ve riskler ile İSG önlemlerini açıklar.		
1.2: Acil durumlarda uygun davranış ve önlemleri açıklar.		
1.3: Çalışma ortamında çevre korumaya yönelik işlemleri açıklar.		
1.4: İşletme kaynaklarını tasarruflu kullanma yöntemlerini açıklar.		
Öğrenme Çıktısı 2: Üretim sürecinde iş organizasyonu ve kalite gereklerini açıklar.		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: İşe ait kalite gerekliliklerini açıklar.		
2.2: Üretim süreçlerinde iş organizasyonu prosedürlerini açıklar.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) A1 yeterlilik birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on altı (16) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1.5-2 dakika süre verilir. Yazılı sınavda, soruların en az %60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
Bu birime yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda söz konusu beceri ve yetkinlik ifadelerinin ölçme ve değerlendirilmesi yapılacaktır.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.		

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay: 26/12/2012- 2012/98 01 No'lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No'lu Tadil 20.05.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [...] -1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma

- 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
- 1.2. Acil durum prosedürleri
- 1.3. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri
- 1.4. Kaynakların tasarruflu kullanma yöntemleri
- 1.5. Kişisel koruyucu donanımlar ve kullanıma uygunlukları
- 1.6. Uyarı işaret ve levhaları
- 1.7. Tehlikeli ve riskli durumlar
- 1.8. Tehlike ve risklere karşı uygulanacak önlemler
- 1.9. Çalışma ortamında oluşan atıklar ve atıklarla ilgili yapılacak işlemler

2. İş Organizasyonu ve Kalite

- 2.1. Üretim süreçlerinde kalite gereklilikleri
- 2.2. Günlük işlerin planlanması işlemleri

EK [...] -2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma ortamındaki tehlike ve riskleri açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.2	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımları açıklar.	A.1.2	1.1	T1
BG.3	Uyarı işaret ve levhalarının, çalışma ortamında uygun yerlerde bulundurulmasını gerekçeleriyle açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.4	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre uyulması gereken kuralları açıklar.	A.1.1 A.1.3	1.1	T1
BG.5	Çalışma ortamında yangına karşı alınması gereken tedbirleri gerekçeleriyle birlikte açıklar.	A.1.4	1.1	T1
BG.6	İş kazası durumunda uygulanacak prosedürleri açıklar.	A.1.4	1.2	T1
BG.7	Acil durum eylem planına uygun davranışlar ile alınacak önlemleri açıklar.	A.1.4	1.2	T1

BG.8	alışma ortamlarındaki evre koruma önlemlerini ayırt eder.	A.2.1	1.3	T1
------	---	-------	-----	----

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.9	Çalışma ortamında oluşan atıkları geri dönüşüm için ayırma yöntemini açıklar.	A.2.3	1.3	T1
BG.10	Üretim sürecinde işletme kaynaklarının verimli kullanma yöntemlerini açıklar.	A.2.2	1.4	T1
BG.11	İş yeri kalite ile ilgili talimat ve planların içeriğini açıklar.	A.3.1 A.3.2	2.1	T1
BG.12	Sistem, donanım, alet ve araçların kalite talimatına göre kullanım yöntemini açıklar.	A.3.3	2.1	T1
BG.13	Hataların nedenlerini açıklar.	A.3.4	2.1	T1
BG.14	Üretim planına göre yapılması gereken işlemleri açıklar.	B.2.1 B.2.2 B.6.1 B.6.2	2.2	T1
BG.15	Model özelliğine göre dikiş tekniklerinin özelliklerini açıklar.	B.3.1 B.3.2 B.3.3	2.2	T1
BG.16	Model dikimi için gerekli olan makine, araç gereç ve ekipmanı açıklar.	B.4.1 B.4.2 B.5.1 B.5.2	2.2	T1

12UY0111-3/A2: İŞİ DİKİME HAZIRLAMA(AYAKÇILIK) İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İşi Dikime Hazırlama (Ayakçılık) İşlemleri
2	REFERANS KODU	12UY0111-3/A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	26/12/2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 27/03/2019 01 No'lu Tadil 20.05.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
10UMS0101-3 Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p>Öğrenme Çıktısı 1: İSG ve çevre koruma önlemlerini uygular.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 1.1: İş süreçlerindeki İSG önlemlerini uygular. 1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Model parçalarını dikime hazırlar.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 2.1: Dikim talimatını ve dikim yapılacak model analizini inceler. 2.2: Model dikimi öncesi kalıp ve malzeme kontrol yapar. 2.3: Model parçalarını dikime hazırlar.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 3: Dikilmiş model ürün kontrolü yapar.</p> <p>Başarım Ölçütleri: 3.1: Dikim talimatına göre ölçü kontrolü yapar. 3.2: Dikilmiş model kontrolü yapar. 3.3: Dikim sonrası rapor hazırlar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
(T1) A2 yeterlilik birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az yirmi (20) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1.5-2 dakika süre verilir. Yazılı sınavda, soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.		

8 b) Performansa Dayalı Sınav		
<p>(P1) A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2’de yer alan “Beceriler ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir.</p>		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
<p>Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.</p> <p>Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.</p> <p>Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.</p>		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay: 26/12/2012- 2012/98 01 No’lu Revizyon 27/03/2019-2019/41 01 No’lu Tadil 20.05.2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [...]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma

- 1.1. İş süreçlerinde iş sağlığı ve güvenliği
- 1.2. Kişisel koruyucu donanımlar ve kullanıma uygunlukları
- 1.3. Uyarı işaret ve levhaları
- 1.4. Tehlikeli ve riskli durumlar
- 1.5. Tehlike ve risklere karşı uygulanacak önlemler
- 1.6. Çalışma ortamında çevre koruma gereklilikleri

2. Model Dikimi

- 2.1. Model analizi (teknik föy) ve dikim talimatı
- 2.2. Model ve malzeme uyumu
- 2.3. Model ve malzeme özelliğine göre modeli dikime hazırlama teknikleri
- 2.4. Modeli dikime hazırlamada dikkat edilecek unsurlar
- 2.5. Dikim işlemlerinde kullanılan ana ve yardımcı malzemeler
- 2.6. Malzemelerin karşılaması gereken özellikleri
- 2.7. Dikim işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve kullanıma uygunluk koşulları
- 2.8. Dikim işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipmanın hazırlık işlemleri
- 2.9. Dikim işlemlerinde yapılan kontroller ve kontrol kriterleri

3. Raporlama

- 3.1. İşlem görmüş derilerin görsel ve fiziksel kontrolleri

3.2. Dikim işlemlerinde tespit edilen uygunsuzluklar ve giderilme yöntemleri

EK [...]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Model analizi (teknik föy) inceleme kriterlerini açıklar.	B.2.1 B.2.2 B.2.3	2.1	T1
BG.2	Model dikimi öncesi kalıp kontrolü kriterlerini açıklar.	C.1.1 C.1.2 C.1.3 D.1.1 D.1.2 D.1.3 D.1.4	2.2	T1
BG.3	Dikim öncesi kesilmiş parça kontrol kriterlerini açıklar.	D.2.1 D.2.2 D.2.1 D.2.2 D.2.3 D.2.4	2.2	T1
BG.4	Model dikimi öncesi yardımcı malzeme ve kullanım kriterlerini açıklar.	D.3.1 D.3.2 D.3.3	2.2	T1
BG.5	Model özelliğine göre deri/kürke tela yapıştırma kriterlerini açıklar.	E.1.1 E.1.2 E.1.3 E.1.4 E.1.5	2.3	T1
BG.6	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarını sabitlemek için kullanılan uya/bantların kullanım kriterlerini açıklar.	E.3.1 E.3.2 E.3.3	2.3	T1
BG.7	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarını dikiş/çatıma hazırlama kriterlerini açıklar.	E.2.1 E.2.2 E.2.3 E.2.4 E.7.1 E.7.2 E.7.3	2.3	T1
BG.8	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarında dikiş payı açma/bindirme kriterlerini açıklar.	E.4.1 E.4.2 E.4.3	2.3	T1
BG.9	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarında özelliklerine göre kenar kıvrıma/temizleme çeşitlerini açıklar.	E.5.1 E.5.2 E.5.3	2.3	T1
BG.10	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarında ilik/cep açma kriterlerini açıklar.	E.6.1 E.6.2 E.6.3 E.6.4	2.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.11	Etiket çeşitlerinin ve giysiye kullanım kriterlerini açıklar.	E.10.1 E.10.2 E.10.3	2.3	T1
BG.12	Model özelliğine göre deri/kürk parçalarında fermuarı dikişe hazırlama kriterlerini açıklar.	E.12.1 E.12.2 E.12.3 E.12.4	2.3	T1
BG.13	Giysi kapama araçlarını (çıtçıt/agraf/kopça) ve giyside kullanım kriterlerini açıklar	E.9.1 E.9.2 E.14.1 E.14.2	2.3	T1
BG.14	Model özelliğine göre ürün astarlama yöntem ve tekniklerini açıklar.	E.11.1 E.11.2	2.3	T1
BG.15	Hatalı dikilmiş parçaları yeniden dikime hazırlama kriterlerini açıklar.	E.13.1 E.13.2 E.13.3	2.3	T1
BG.16	Dikilmiş model üründe ölçü kontrol kriterlerini tanımlar.	F.1.1 F.1.2 F.2.1 F.2.2	3.1	T1
BG.17	Model ürün dikime hazırlamada ara kalite kontrol kriterlerini tanımlar.	G.1.1 G.1.2 G.1.3 G.1.4 G.1.5 G.1.6 G.1.7	3.2	T1
BG.18	Üründe hata kaynaklarını açıklar.	G.2.1 G.2.2 G.2.3 G.2.4	3.2	T1
BG.19	Model üründe son kontrol kriterlerini açıklar.	G.2.1 G.2.2	3.2	T1
BG.20	Model ürün geliştirmede sonuçları raporlama kriterlerini açıklar.	H.2.3	3.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.2	Çalışma sırasında iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
BY.3	Çalışma süresince uyarı işaret ve levhaları talimatlarını uygular.	A.1.1 A.1.5	1.1	P1
*BY.4	Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.	A.2.1 A.2.3	1.2	P1
BY.5	Dikilecek ürünün işlem sırasını model makineci ile teknik föye göre tespit eder.	B.2.1 B.2.2 B.2.3	2.1	P1
*BY.6	Teknik föy ve modele göre ve kullanılacak uygun araç, gereç ve yardımcı malzemeyi hazırlar.	B.3.1 B.3.2 B.4.1 B.4.2 B.4.3	2.2	P1
BY.7	Model özelliğine göre kalıp parça sayısını tespit ederek eksikleri tamamlar.	D.1.1 D.1.2 D.1.3	2.2	P1
BY.8	Model özelliğine göre kalıpların üzerindeki işaretlerin parçalara işaretlenip işaretlenmediğini tespit ederek eksikleri tamamlar.	D.2.1 D.2.2 D.2.3 D.2.4	2.2	P1
BY.9	Yardımcı malzemelerin türünü kontrol ederek uygun olmayanları değiştirir ve eksikleri tamamlar.	D.3.1	2.2	P1
BY.10	Yardımcı malzemelerin miktarını kontrol ederek uygun olmayanları değiştirir ve eksikleri tamamlar.	D.3.2	2.2	P1
*BY.11	Model özelliğine göre ürün parçalarını uygun telalama yöntemi ile telalar.	E.1.1 E.1.2 E.1.3 E.1.4 E.1.5	2.3	P1
*BY.12	Model özelliğine göre giysi parçaları üzerindeki işaretlere (çıt/çentik) göre parçaları birleştirerek sabitler.	E.2.1 E.2.2 E.2.3	2.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.13	Model özelliğine göre giysi parçalarında belirtilen yerlere dikimden önce uya/yapışkan bant çekerek esnemesini önler.	E.3.1 E.3.2 E.3.3	2.3	P1
BY.14	Model özelliğine göre çatım yapılmış parçaların dikiş paylarını tekniğine uygun olarak açarak yapıştırır.	E.4.1 E.4.2 E.4.3	2.3	P1
BY.15	Model özelliğine göre bindirme dikişi yapılacak parçaları dikime hazırlar.	E.7.1 E.7.2 E.7.3	2.3	P1
BY.16	Model özelliğine göre kenar kıvrıma yapılacak parçaları kalıpta belirlenen işaretlere göre dikime hazırlar.	E.5.1 E.5.2 E.5.3	2.3	P1
*BY.17	Model özelliğine göre kalıplarda işaretlenmiş yerlere ilik/cep açarak cep parçalarını regula yapar.	E.6.1 E.6.2 E.6.3	2.3	P1
*BY.18	Kalıpta belirlenen işaretlere göre sağ- sol cep parçalarını ebat ve uyum kontrolü yaparak dikime hazırlar.	E.6.4	2.3	P1
BY.19	Model özelliğine göre firma ve beden etiketini dikim için hazırlar.	F.10.1 F.10.2 F.10.3	2.3	P1
*BY.20	Model özelliğine göre fermuarı dikime hazırlar.	E.12.1 E.12.2 E.12.3 E.12.4	2.3	P1
BY.21	Model özelliğine göre kapama aracını (çıtçıt/agraf/kopça/düğme/fermuar) sabitler/basar.	F.7.1 F.7.2 F.7.3	2.3	P1
BY.22	Model özelliğine göre ana ve yardımcı malzemeleri birleştirerek dikime hazırlar.	E.11.1 E.11.2	2.3	P1
*BY.23	Teknik föyde belirlenen ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçer.	F.1.1 F.1.2	3.1	P1
BY.24	Tolerans dışı ölçülerin sebebini (kalıp, dikim, kesim ve ütü çekmesi) tespit ederek dikim sonu raporuna yazar.	F.2.3 F.2.4	3.1	P1
BY.25	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre tespit eder.	G.1.1	3.1	P1
BY.26	Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini, teknik föy ve modele göre tespit eder.	G.1.2	3.2	P1
BY.27	Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu tespit eder.	G.1.3	3.2	P1
BY.28	Aksesuar ve süsleme malzemelerinin dikime ve üretime uygunluğunu kontrol eder.	G.1.4	3.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadeŖi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.29	Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası değişiklikleri (ölçü, renk) kontrol eder.	G.1.5	3.2	P1
BY.30	Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre kontrol eder.	G.2.1	3.2	P1
BY.31	Etiket yerlerinin ve içeriđinin teknik föye göre dođruluđunu kontrol eder.	G.2.2	3.2	P1
*BY.32	Ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerine ölçüm sonuçlarını yazar.	F.2.1 F.2.2	3.3	P1

(* Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

12UY0111-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, Kalite ve İş Organizasyonu
12UY0111-3/A2 İşi Dikime Hazırlama (Ayakçılık) İşlemleri

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planını,

ADIM BOYU: Bir birim dikiş uzunluğunu,

ANA MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzemeyi,

BİYE: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeyle yapılan işlemi,

CEP FİLETOSU: Filetolu ceplerin ucuna dikilen ince düz parçayı,

ÇİT: Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentikleri,

GARNİ: Ürün üzerinde, ana malzeme ve renk dışında kullanılan farklı materyalleri,

ISCO: Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MANŞET: Giysinin kol uçlarını toplamak ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla kol ağzına geçirilen, genellikle destekleme malzemesi ile sertleştirilmiş düz veya şekillendirilmiş giysi parça

MEZURA: Üzerinde metre ya da inç ölçü sistemi bulunan yumuşak malzemedен yapılmış katlanabilir, kıvrılabilir ölçüm aracını,

MODEL: Tasarlanan ürünün tanıtım veya deneme amacıyla üretilen ilk örneği, prototipi,

ÖLÇÜ TABLOSU: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için oluşturulan; üzerinde ürün teknik çizimi, ölçüm yerleri ve tüm bedenler için ölçü ayrıntılarının bulunduğu tabloyu,

PERVAZ: Giysinin kavisli bölümlerini temizlemek için dikilen parçayı,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

KALIP/ŞABLON: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıbı,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışmanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEKNİK FÖY: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için hazırlanan; ölçü tablosu, kumaş, dikiş, aksesuar, nakış, baskı ve benzeri talimatların tümünün oluşturduğu föyü,

TELA: Giyside istenen form, beklenen görünüm kalitesi ve etkiyi elde etmek amacı ile ürünün içine tutturulan ara katmanı,

VOLAN: Giysiye dar kenarlarından düz eklendiğinde geniş tarafla fırfıra dönüşen parçayı,

YARDIMCI APARAT: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçalarını,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Yatay ilerleme yolu: Çakımcı (Kürk Giysi İmalatı (Seviye 3), Dikiş Makinesi Operatörü (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3), El İşçisi (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3).

Dikey ilerleme yolu: Kesimci (Deri/Kürk Süet Hazır Giyim) (Seviye 4), Modelist (Seviye 4), Model Makineci (Deri/Kürk Süet Hazır Giyim) (Seviye 4), Asortici (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4).

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Mesleğin ölçme değerlendirme uygulamalarında görev alacak değerlendiriciler aşağıdaki koşullardan en az birini karşılamalıdır;

Performans sınavı ölçme ve değerlendirilmesinde, değerlendiriciler belgelendirme sistemi ve uygulama kuralları hakkında gerekli bilgiye sahip kişi/kişilerden oluşacaktır.

- a- Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında deri/kürk hazır giyim kesim işlemleri ile ilgili konularda, en az 3 yıl eğitimci olarak çalışmış olmak.
- b- Yükseköğretim kurumlarının moda tasarımı ile ilgili bölümlerinde, en az ön lisans düzeyinde mezun olup deri/kürk hazır giyim kesim süreçlerinde en az 5 yıl çalışmış olmak.

- c- Deri/kürk hazır giyim sektöründe en az 1yıl usta öğretici olarak çalışmış olmak.
- d- Deri/Kürk Hazır Giyim sektöründe ustalık belgesine sahip olup ilgili meslekte en az 5 yıl çalışmış olmak.
- e- En az orta öğretim kurumlarından mezun olup Deri/Kürk Hazır Giyim sektöründe ilgili meslekte en az 7 yıl çalışmış olmak.
- f- Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) MYK belgesine sahip olup en az 5 yıl mesleki deneyime sahip olmak. *(MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi kişi belgesinde yer alan birimlerde değerlendirici olarak görev alabilir.)*

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere ilgili alanda belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(ları), ölçme değerlendirme ve ölçme değerlendirmede kalite güvencesi, İSG konularında eğitim sağlanmalıdır